

9) before the search, as witnesses, it is necessary to involve disinterested persons, as well as persons who are not familiar with members of the criminal group, in order to prevent the disclosure of pre-trial investigation data.

**Keywords:** penetration into the dwelling or other possession of the person, sowing or cultivation of opium poppy or cannabis.

УДК 343.41

Я. О. Морозова

## **ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ПРОЦЕСІ ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ ЗАГАЛЬНОКРИМІНАЛЬНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ**

Статтю присвячено розгляду значення та особливостей міжнародного співробітництва в процесі протидії організованих злочинності загальнокримінальної спрямованості. Аргументовано потребу в такій діяльності, а також проаналізовано вітчизняне та міжнародне законодавство. У результаті проведеного дослідження констатовано, що сьогодні аналіз статистичних даних та емпіричного матеріалу дає змогу стверджувати про появу позитивної тенденції в напрямі взаємодії міжнародних правоохоронних організацій з питань протидії організованих злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості. Зазначено, що результати такої діяльності стають усе більш значимими. Висловлено думку щодо потреби вітчизняним правоохоронним органам активізувати роботу в частині обміну інформацією, яка становить взаємний інтерес, з компетентними органами зарубіжних країн.

**Ключові слова:** організована злочинність, загальнокримінальна спрямованість, протидія, міжнародне співробітництво.

**Постановка проблеми.** Організована злочинність, зокрема загальнокримінальної спрямованості, постійно прагне до зміцнення своєї влади, впливу як у злочинному середовищі, так і в соціально-політичному житті держави, та, звичайно, збільшення власних прибутків. Зрозуміло, що організована злочинність для досягнення вказаних цілей використовує різноманітні способи: від учинення будь-якого виду злочину до витрачання величезних коштів на компроміс із законною економікою й отримання безпосереднього впливу на органи влади через корупцію державних чиновників. Тому не дивним є те, що сьогоднішня міжнародна кримінальна ситуація характеризується зростанням таких видів злочинів, як: незаконний обіг наркотиків, контрабанда мігрантів, торгівля людьми, відмивання грошей, незаконна торгівля вогнепальною зброєю та вибуховими речовинами, незаконна азартна гра, вимагання, виготовлення та продаж контрафактної продукції, контрабанда дикої природи й культурних цінностей, кіберзлочинність тощо. Ураховуючи вказане, більшість урядів країн світу занепокоєні таким становищем та спрямовують свої зусилля на подолання організованої злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості як соціально негативного прояву, так і наслідків такої злочинної діяльності. Окреслене дає підстави резюмувати, що аналіз міжнародного досвіду протидії організованих злочинності, зокрема

загальнокримінальної спрямованості, є досить актуальним питанням та потребує вивчення з боку науковців.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Аналіз теоретичного матеріалу показав, що закордонні фахівці-юристи присвятили значну кількість праць вивченню різних аспектів протидії організованій злочинності. Так, наприклад, серед китайських юристів, які досліджували проблеми організованої злочинності, треба виділити роботи Хе Бінсуна, Чень Сінляна, Ма кеча, Чу Хуайчжі, Кан Шухуа, Юй Гайчжі, Яо Цзяньлуна, Лу Цзяньпін, Сюй Фаміня, Лю Шоуфеня, Лянь Хуаженья, У Чжіхун, Цзінь Гаофена, Ван Му, У Хепіна, Юй Ішен, Цю Гепіна та ін. Серед американських учених відзначимо роботи таких учених, як Ф.Таршер, Д. Крессі, Д. Ландеско, Д. Сміт, К.Лампт, Д. Л. Херберт, Х. Тритт та ін. Серед вітчизняних учених питання протидії організованій злочинності розглядали такі вчені: О.Ф. Гула, В. І. Васи́линчук, О. Ф. Долженков, А. М. Кислий, О. І. Козаченко, В. В. Лисенко, Д. Й. Никифорчук, В. Д. Пчолкін, М.В. Стащак, В. В. Шендрік, О. М. Юрченко, О. О. Юхно та ін. Однак попри значний унесок вищевказаних учених у розробку тематики протидії організованій злочинності загальнокримінальної спрямованості слід констатувати, що не всі аспекти ще достатньо розглянуто, зокрема значення та особливості міжнародного співробітництва під час названого процесу.

**Формування цілей.** Метою статті є визначення значення та особливостей міжнародного співробітництва в процесі протидії організованій злочинності загальнокримінальної спрямованості.

**Виклад основного матеріалу.** Організована злочинність, зокрема загальнокримінальної спрямованості, на сьогодні охоплює як східну, так і західну півкулі й включає осіб з етнічними або культурними зв'язками з Європи, Африки, Азії та Близького Сходу. Крім того, її присутність у певній галузі становить значну загрозу для національної безпеки у вигляді серйозних наслідків для громадської безпеки, сфери охорони здоров'я, демократичних інститутів, економічної стабільності тощо. Члени організованих злочинних груп постійно прагнуть корумпувати чиновників як всередині країни, так і за кордоном, проникнути на глобальні енергетичні та стратегічно матеріальні ринки, які життєво важливі для інтересів національної безпеки, а також надають матеріально-технічну й іншу підтримку терористам та іноземним розвідувальним службам. Тому не дивним є те, що в кожній країні світу існують спеціальні підрозділи, інколи навіть організації правоохоронної направленості, метою діяльності яких є протидія організованій злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості.

Зазначимо, що в процесі співробітництва держав у галузі боротьби з організованою злочинністю, зокрема загальнокримінальної спрямованості, найпомітніше місце займає Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол. Участь у такій співпраці Інтерпол проявляє в специфічних формах і реалізує тільки йому доступними засобами, яких немає в інших міжнародних організацій.

Відповідно до ст. 2 Статуту Міжнародної організації кримінальної поліції, основними цілями Інтерполу визначено: забезпечення й розвиток широкого і взаємного співробітництва всіх органів кримінальної поліції в межах сучасного законодавства держав і в дусі Загальної Декларації прав людини; створення й розвиток закладів, які можуть успішно сприяти попередженню й боротьбі із загальнокримінальною злочинністю [1].

Подібна взаємодія країн у рамках Інтерполу нині розвивається при неухильному дотриманні загальних принципів міжнародного права й передусім принципу співпраці, суверенної рівності держав, невтручання в їх внутрішні справи, поваги прав людини. Тим самим країни світового співтовариства в боротьбі зі злочинністю висловили розуміння невідворотності відповідальності за вчинені діяння.

Відповідно до ст. 5 Статуту Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу, Інтерпол має вищий пленарний орган – Генеральну Асамблею й адміністративний орган з більш вузькими повноваженнями й складом – Виконавчий комітет, який очолює президент. Постійно діючим робочим апаратом організації є Генеральний Секретаріат, який очолює Генеральний Секретар [1].

Водночас у системі Інтерполу є органи, аналогів яким немає в структурі інших міжнародних організацій, – Національні центральні бюро (далі – НЦБ), які хоч і діють у національних правоохоронних системах країн-учасниць, але є одночасно структурними одиницями Інтерполу. Так, майже в усіх країнах СНД і Балтії ці бюро вже існують. Спільно з Генеральним Секретаріатом Інтерполу і його робочими службами всі НЦБ становлять злагоджений механізм повсякденного оперативного співробітництва поліції всіх країн – членів Інтерполу. Саме взаємодія через контакти НЦБ – Генеральний Секретаріат складає головну перевагу Інтерполу, формує авторитет його участі в міжнародній протидії злочинності, зокрема з її організованими структурами.

Тепер у Генеральному Секретаріаті діє чотири відділи: 1) загального та адміністративного керівництва; 2) поліцейський; 3) інформаційно-довідковий і дослідницький; 4) підтримки й технічного забезпечення.

Особливе місце за значимістю в структурі Генерального Секретаріату займає поліцейський відділ, на який покладено обов'язок координувати співпрацю поліцейських органів країн-членів у протидії міжнародній злочинності.

У механізмі співробітництва держав-членів Інтерполу важливе місце займає спеціальна система міжнародного обміну інформацією по боротьбі з організованою злочинністю, метою якої є здійснення скоординованої роботи щодо встановлення місцезнаходження осіб, причетних до діяльності конкретних злочинних спільнот, виявлення їх зв'язків і припинення злочинної діяльності, ліквідації фінансової бази злочинних співтовариств одночасно в декількох державах-членах Інтерполу [2].

Так, для поповнення бази даних про фізичних осіб, причетних до діяльності злочинних співтовариств, НЦБ Інтерполу надає в Генеральний Секретаріат: установчі дані на особу, відомості про інші імена й прізвиська

особи, паспортні дані, словесний портрет, прикмети, фотографії, дактилоскопічні карти, відомі адреси і зв'язку, рід занять, інформацію про злочинну діяльність, її видах і регіонах здійснення, указує, членом яких злочинних товариств або злочинних груп є ця особа.

Для підготовки зазначених відомостей правоохоронні органи передають у НЦБ Інтерполу повідомлення про включення в базу даних Генерального Секретаріату осіб, причетних до діяльності злочинних товариств. Інформація про осіб, причетних до діяльності злочинних співтовариств, використовується Генеральним Секретаріатом для видання спеціальних повідомлень [1].

Зазначимо, що однією з найважливіших форм співробітництва держав у рамках Інтерполу є проведення конференцій і зустрічей фахівців з питань боротьби з організованою злочинністю.

Для протидії організованій злочинності Інтерпол розробляє спеціальні проекти, розраховані на певний період, наприклад: «Operation Oscar», «Rockers», «Eastwind», «Go-west», «Maccandra» [2].

Нині Інтерпол здійснює тісну співпрацю з Організацією Об'єднаних Націй. Зокрема, це виразилося в тому, що Інтерполом за підтримки ООН в рамках Системи автоматизованого пошуку (ASF) створена й ефективно діє міжнародна база даних про викрадені автотransпортні засоби, а також прийнятий Міжнародний стандарт ідентифікаційного номера автотransпортного засобу (VIN). Крім того, Інтерпол увів єдину систему ідентифікації вогнепальної зброї цивільного призначення з урахуванням відмінностей у нормах і стандартах окремих держав.

Важливо зазначити, що для запобігання розкрадань кримінальними структурами творів живопису, скульптури, предметів, що представляють велику художню або історичну цінність, на базі Інтерполу ведеться спеціальна фотокартотека розшукуваних предметів. У ній міститься докладний опис викраденого твору, обставини крадіжки, *modus operandi* (спосіб скоєння) розкрадання. Усі дані про крадіжки творів мистецтва введені в пам'ять ЕОМ і зберігаються в штаб-квартирі Інтерполу в Ліоні [2].

Розглядаючи діяльність НЦБ Інтерполу в нашій державі, зазначимо, що його основним завданням на сьогодні є здійснення зв'язку та обміну інформацією, передусім з правоохоронними органами. Крім того, НЦБ підтримує контакти з Міністерством внутрішніх справ України, Національним банком України, Радою безпеки України тощо. Особливістю функціонування всіх національних центральних бюро є те, що всі пропозиції, які вони отримують з Центрального бюро (Ліон, Франція), носять лише рекомендаційний характер. У разі, якщо вони суперечать національному законодавству, національні центральні бюро мають право їх не виконувати.

Оскільки Інтерпол тісно співпрацює з Організацією Об'єднаних Націй, в основі розуміння й підвищення ефективності заходів боротьби з транснаціональною організованою злочинністю повинні бути покладені підходи, які використовуються в ООН. Зокрема, виходячи зі змісту Керівних

принципів для попередження організованої злочинності й боротьби з нею, прийнятих на 8 Конгресі ООН з попередження злочинності та поводження з правопорушниками (1990 р., Гаваї), і на підставі положень Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. Інтерполу слід уживати таких заходів щодо зміцнення міжнародного співробітництва в цьому напрямі:

1) розробляти нові та ефективні угоди про співпрацю на більш широкій основі, виходячи з транснаціонального характеру організованої злочинності. Важливе значення має також обмін інформацією між відповідними структурами держав-членів (особливо НЦБ Інтерполу), який слід зміцнювати й розвивати;

2) зміцнювати технічне співробітництво в його найрізноманітніших формах і розширювати консультативні послуги для обміну досвідом і новими досягненнями, а також надавати досвід країнам, які її потребують. Треба заохочувати проведення міжнародних, регіональних і субрегіональних конференцій за участю працівників правоохоронних органів, прокуратури та судових органів;

3) розробляти й використовувати сучасні технічні засоби в галузі паспортного й транспортного контролю та заохочувати зусилля з пошуку й виявлення автомобілів, судів, літаків та інших засобів, що використовуються для здійснення транснаціональних злочинів, або незаконних міжнародних поставок;

4) створювати або розширювати бази даних, що містять інформацію про дії правоохоронних органів, фінансових документах і про правопорушення, при належному врахуванні захисту конфіденційності;

5) приділяти першочергову увагу наданню взаємної допомоги, передачі матеріалів судового розгляду й приведення у виконання вироків, включаючи конфіскацію й вилучення незаконного майна, а також екстрадицію;

6) сприяти проведенню порівняльного аналізу й збору інформації щодо транснаціональної організованої злочинності, її причин, зв'язку з внутрішньодержавною нестабільністю та іншими формами злочинності, а також щодо її попередження та боротьби з нею [2].

Водночас зазначимо, що крім досвіду Інтерполу цікавим також є досвід протидії організованій злочинності в Сполучених Штатах Америки. Так, наприклад, протидія організованій злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості, у США здійснюється таким правоохоронним органом як Федеральне бюро розслідування (далі – ФБР). Для боротьби з постійною загрозою, яку представляє організована злочинність у ФБР давно впроваджена та постійно розвивається програма протидії вказаному виду злочинності, що спрямована на ліквідацію, виявлення та припинення діяльності міжнародних і національних злочинних організацій, а не просто арешт окремих осіб [3].

ФБР використовує Закон RICO про розширення кримінальної відповідальності за низку «основних правопорушень» на всіх причетних до злочинної діяльності осіб. На відміну від типових розслідувань, які націлені

на один злочинний акт, цей багатоцільовий підхід дозволяє ФБР виявляти або навіть ліквідувати всі елементи організованої злочинності.

ФБР також використовує багатогранний підхід до організованої злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості, способом стратегічної діяльності щодо перешкоджання доступу до незаконних фінансових надходжень, недопущення досягнення своїх цілей і залучення до незаконної діяльності нових осіб [3].

Через транснаціональний характер організованої злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості, ФБР використовує політичні та правоохоронні відносини всередині країни й за кордоном для боротьби з впливом і зв'язками цих організованих злочинних груп. ФБР направляє експертів з тематики протидії організованій злочинності в міжнародні організації (центри) для розробки стратегій вирішення питань протидії організованій злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості, а також для визначення цілей, що становлять взаємний інтерес.

ФБР також вносить вклад у діяльність Управління з контролю за іноземними активами міністерства фінансів у частині переслідування злочинних підприємств. Крім того, для об'єднання ресурсів і використання технічних і дослідницьких знань ФБР бере участь у багатьох цільових групах по боротьбі з організованою злочинністю, що складаються з державних і місцевих співробітників правоохоронних органів у США [3].

У країнах, що входять до Європейського Союзу (ЄС) протидія організованій злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості, здійснюється як правоохоронними органами країн-членів, так і міждержавною організацією «Європол». При цьому метою політики ЄС є також протидія організованій злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості.

Ключовими елементами політики ЄС є приведення відповідно до певних національних кримінально-правових приписів, а також діяльності Європолу та – в обмеженому обсязі – Євроюсту [4].

Не проводячи детального аналізу генезису Європолу, підкреслимо, що в 1991 році було створено Європол, який у 2009 році було реорганізовано.

Сьогодні в Європолі закріплено три напрями роботи: інформаційне сприяння розслідуванню злочинів; координація роботи національних слідчих органів; науково-технічне сприяння.

Ці функції визначають зміст і обсяг закріплених повноважень Європолу, а також права та обов'язки, покладені на компетентні органи країн-учасниць [4].

Зазначимо, що інформаційне сприяння Європолом проявляється в невідкладному повідомленні компетентним органам держав-членів про факти, які їх стосуються, і негайному інформуванні їх про зв'язки між злочинами; сприяння розслідуванням у державах-членах, особливо способом передачі національним відділам усієї важливої інформації щодо цього; надання державам-членам відомостей і допомоги в аналізі, коли проходять великі міжнародні заходи; підготовка оцінок загрози,

стратегічних аналізів і загальних доповідей, які стосуються його цілі, зокрема оцінок загрози, яку породжує організована злочинність.

Так само в державному апараті кожної країни ЄС функціонує спеціальний підрозділ – національний відділ зі зв'язків з Європолом, який виступає в ролі «сполучного елемента» у контактах між Європолом і компетентними службами держав-членів (тобто з органами дізнання та попереднього слідства).

Національні відділи служать одночасно і як джерело, і в ролі одержувача відомостей від Європолу. Також національні відділи з власної ініціативи надають Європолу потрібну інформацію, а також ту, яка потрібна для здійснення його функцій; відповідають на сформульовані Європолом запити інформації, відомостей і рад; забезпечують оновлення інформації й відомостей; при дотриманні національного права роблять оцінку й передачу інформації та відомостей для компетентних органів; повідомляють Європолу інформацію, призначену для зберігання в його базах даних; забезпечують дотримання права при кожному своєму обміні інформацією з Європолом [4].

Як адресатів, яким Європол направляє свої дані, національні відділи забезпечують їх передачу поліції, прокуратурі та іншим компетентним органам [5].

Національні відділи не зобов'язані надавати інформацію Європолу в таких випадках: якщо може бути завдано шкоди суттєвим інтересам національної безпеки; якщо наражається на ризик досягнення результатів поточного розслідування, а також створюються умови, що ставлять під загрозу безпеку людей; якщо ця інформація стосується спеціальних розвідувальних служб або видів діяльності у сфері державної безпеки, а також інформацію, яка є комерційною чи державною таємницею.

Кожна країна призначає й відряджає спеціальну посадову особу, яка на постійній основі працює при Європолі в офіційному місці знаходження поліцейської організації. Такі посадові особи називаються «офіцери по зв'язку» [6].

Ці функції визначають зміст і обсяг закріплених повноважень Європолу, а також права та обов'язки, покладені на компетентні органи країн-учасниць. Держави-члени взаємодіють з Європолом не тільки зі своєї території (через національні відділи зв'язку), але й безпосередньо в штаб-квартирі Європейської поліцейської організації – у Гаазі. Національні відділи зв'язку (так, наприклад, у Великобританії – це Національна Служба з розслідування – NCIS) повинні здійснювати обмін інформацією з Європолом, відповідати на його запити й забезпечувати відповідність національному законодавству [4]. На офіцерів по зв'язку покладається відповідальність за представлення його в Європолі.

Таким чином, офіцери по зв'язку вносять величезний вклад у координацію слідчих та оперативно-розшукових дій, що проводяться кількома державами-членами, спрощують доступ до інформаційної системи, яка поповнюється відповідними файлами міждержавних органів кримінальної поліції. В Інформаційній системі Європолу можуть

оброблятися тільки дані, потрібні для виконання функцій Європолу, а саме щодо: а) осіб, які відповідно до національного права відповідної держави-члена підозрюються в скоєнні злочину або співучасті в злочині, підвідомчого Європолу, або які були засуджені за подібний злочин; б) осіб, стосовно яких існують конкретні ознаки або серйозні підстави вважати відповідно до національного права відповідної держави-члена, що вони будуть чинити злочини, підвідомчі Європолу [4].

Право безпосередньо включати дані в Інформаційну систему Європолу та шукати дані в цій системі надається національним відділам, офіцерам по зв'язку, Директорові, заступникам директора, а також належним чином уповноваженому персоналу Європолу. Європол може шукати дані, коли це потрібно для виконання певного завдання. Пошуки, які здійснюються національними відділами та офіцерами по зв'язку, проходять згідно з нормативними приписами як сторони, яка запитує, так і сторони, яка надає відповідь [4].

Відомості в систему також надходять з національних відділів по зв'язках, та заносяться Європолом на основі даних зі своїх джерел, зокрема отриманих від третіх країн.

Європол може запитувати інформацію з ряду органів: органів ЄС, наприклад, Європейської Комісії; інших органів, заснованих у межах ЄС, наприклад, Шенгенської Інформаційної Системи або Митної Інформаційної Системи; органів, заснованих на угоді між двома або більше країнами-членами ЄС; «Третіх країн», наприклад, США; міжнародних організацій та їх керівних органів, наприклад, Всесвітньої митної організації; Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерполу [4].

У практичній діяльності інформаційне сприяння, що надається Європолом державам-членам ЄС у розслідуванні злочинів, сприяє швидкому виявленню та розкриттю кримінальних злочинів.

**Висновки.** Підсумовуючи, зазначимо, що сьогодні аналіз статистичних даних та емпіричного матеріалу дає змогу стверджувати про появу позитивної тенденції в напрямі взаємодії міжнародних правоохоронних організацій з питань протидії організованої злочинності, зокрема загальнокримінальної спрямованості, а також підкреслити, що результати такої діяльності стають усе більш значимими. Тож уважаємо за доцільне вітчизняним правоохоронним органам активізувати роботу щодо обміну інформацією, яка становить інтерес, з компетентними органами зарубіжних країн.

#### **Використані джерела:**

1. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу; Статут, Міжнародний документ від 13.06.1956. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_142](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_142).
2. Меркушин В. В. Борьба с транснациональной организованной преступностью : монография. Мн.: Амалфея, 2003. 208 с.
3. Transnational organized crime. URL: <https://www.fbi.gov/investigate/organized-crime>.



4. Дамирчиев Э. И. Основные направления практической деятельности Европейской полицейской организации (Европол) в сфере борьбы с преступностью. URL: [http://www.nbpublish.com/library\\_read\\_article.php?id=732](http://www.nbpublish.com/library_read_article.php?id=732).
5. Europol's role in fighting crime // Report. London, 2003. P.10-11.
6. Act of the management board of Europol of 15 October 1998 concerning the rights and obligations of liaison officers // Official Journal of the European Communities, № C26/09, Brussels, 1999. P. 86-88.

*Стаття надійшла до редколегії 08.01.2018*

**Морозова Я. О. Значение и особенности международного сотрудничества в процессе противодействия организованной преступности общей криминальной направленности**

Статья посвящена рассмотрению значения и особенностей международного сотрудничества в процессе противодействия организованной преступности общей криминальной направленности. В публикации аргументируется необходимость такой деятельности, а также анализируется отечественное и международное законодательство. В результате проведенного исследования констатируется, что сегодня анализ статистических данных и эмпирического материала позволяет утверждать о появлении положительной тенденции в направлении взаимодействия международных правоохранительных организаций по вопросам противодействия организованной преступности, в частности общеуголовной направленности, а также отметить, что результаты такой деятельности становятся все более значительными. В связи с этим высказано мнение о необходимости отечественным правоохранительным органам активизировать работу в части обмена информацией, представляющей взаимный интерес, с компетентными органами зарубежных стран.

**Ключевые слова:** организованная преступность, общеуголовная направленность, противодействие, международное сотрудничество.

**Morozova Ya. Significance and Peculiarities of International Cooperation in the Process of Counteracting Organized Criminality of General Criminal Orientation**

The article is devoted to the consideration of the importance and peculiarities of international cooperation in the process of counteracting organized crime generally criminal orientation. It is proved that in spite of the significant contribution of foreign and domestic lawyers in the development of the theme of counteraction to organized crime of general-purpose orientation, not all aspects are yet sufficiently considered, in particular, the significance and peculiarities of international cooperation during the mentioned process. The publication argues the need to intensify international cooperation in the process of counteracting organized crime in general criminal orientation. The author analyzes contemporary domestic and international legislation that regulates legal relations in the investigated sphere.

It is concluded that one of the most important forms of cooperation within the framework of Interpol is the holding of conferences and meetings of experts on the fight against organized crime. It is emphasized that participation in such cooperation Interpol manifests itself in specific forms and implements only by means accessible to him, which is not available in other international organizations.

It is noted that besides Interpol experience, there is also an interesting experience of counteraction to organized crime in the United States of America. The fight against

organized crime, including general criminalization, in the United States is carried out by a law enforcement agency such as the Federal Bureau of Investigation.

As a result of the study, it is stated that today the analysis of statistical data and empirical material makes it possible to assert a positive tendency in the direction of interaction of international law-enforcement organizations on counteraction to organized crime, in particular, general-purpose orientation, and also to note that the results of such activity are becoming more significant. In this regard, the opinion was expressed on the need for domestic law-enforcement bodies to intensify work on the exchange of information of mutual interest with the competent authorities of foreign countries.

**Keywords:** organized crime, common-law orientation, counteraction, international cooperation.

УДК 343.71

*С. В. Пономарьов,  
М. В. Стацак*

### **ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КРАДІЖОК, ПОЄДНАНИХ З ПРОНИКНЕННЯМ У ЖИТЛО, ІНШЕ ПРИМІЩЕННЯ ЧИ СХОВИЩЕ**

У статті розглянуто питання оперативно-розшукової характеристики крадіжок, поєднаних з проникненням у житло, інше приміщення чи сховище. Визначено, що сучасну оперативно-розшукову характеристику крадіжок, поєднаних з проникненням до житла, іншого приміщення чи сховища можна надати через визначення основних відомостей щодо: способів проникнення до приміщень; осіб, які готуються або їх вчиняють; предметів посягання та місця їх збуту. Зроблено висновок, що знання на належному рівні характерних даних щодо крадіжок, поєднаних з проникненням до житла, іншого приміщення чи сховища, допоможе працівникам кримінальної поліції швидше визначитися з ефективними способами протидії.

**Ключові слова:** оперативно-розшукова характеристика, оперативно-розшукова протидія, крадіжка, поєднана із проникненням у житло, інше приміщення чи сховище.

**Постановка проблеми.** Конституцією України кожному гарантується право на недоторканність житла, яке має особливе значення для особи, оскільки його дотримання є певною гарантією інших прав людини – права на життя, на особисту недоторканність, на невтручання в особисте та сімейне життя, на володіння, користування й розпорядження своєю власністю тощо. Відповідно до ст. 41 Основного Закону України кожен має право володіти, користуватися й розпоряджатися своєю власністю. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним [1]. На сьогодні в умовах розбудови демократичної правової держави безпека й недоторканність визнаються надзвичайними соціальними цінностями. Гарантована Конституцією та Цивільним кодексом України охорона приватної власності, її захист від злочинних (корисливих) посягань були й залишаються одними з найважливіших завдань у діяльності правоохоронних органів [1-2]. Водночас статистика свідчить, що за останні три роки кількість злочинів, що кваліфікуються за ч. 3